

První život krále Václava IV.

Václav IV. byl nejstarším a dlouho očekávaným synem císaře Karla IV. a jeho třetí manželky Anny Svídnické. Narodil se 26. února 1361 v Norimberku. Od raného věku byl vychováván jako dědic české i římské koruny. Už jako dvouletý chlapec byl korunován českým králem (1363) a volby a korunovace za římského krále se dočkal už v patnácti letech (1376). Karel IV. dbal o výchovu a vzdělání všech svých synů. Lucemburští panovníci byli proslulí svou jazykovou výbavou. Karel se také snažil, aby zejména dědice Václava zasvětil do tajů politických a diplomatických jednání. Často svého otce při různých příležitostech doprovázel. Tak tomu bylo např. i při poslední cestě císaře do Francie na přelomu 1377/1378. Otázkou zůstává, zda svému nástupci touto silnou podporou spíše nezkomplikoval následující samostatnou vládu.

Když jeho otec císař Karel IV. v listopadu 1378 zemřel, bylo mu teprve sedmáct a měl se ujmout říšské i české politiky. Ocitl se v nezáviděníhodné situaci, kdy část území říše uznávala za hlavu viditelné církve Klementa VII., druhá pak římského papeže Urbana VI. Václav byl přitom zavázán politikou svého otce, který za svého života podporoval návrat papežů z Avignonu do Říma. Od počátku svého panování se pokoušel vést diplomatická jednání, která by rozkol v církvi ukončila. Jeho politika však nebyla završena úspěchem.

Proti králi se záhy formovala opozice jak v říši, tak i v Čechách, a to nejen kvůli podpoře jednoho z papežů. Do centra sporů se dostávaly především ekonomické motivy. Proti Václavovi se utvořily už v osmdesátých letech 14. stol. svazy říšských měst, hájící své zájmy. Jako český král se musel vypořádat se silnou opozicí z řad vysoké šlechty vedených dokonce jeho příbuznými – Joštem a Zikmundem Lucemburskými. V jejím důsledku byl mj. dvakrát zajat a držen jednou v Čechách (1394), podruhé byl odvezen ze země a držen ve Vídni (1402–1403).

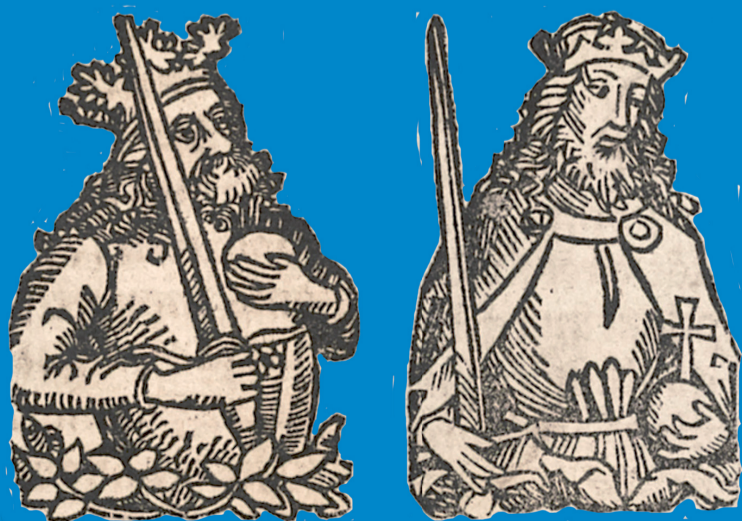
Římským králem zůstal Václav IV. až do 20. srpna 1400, kdy byl sesazen z trůnu říšskými kurfiřty a novým králem se stal Ruprecht Falcký. Václav IV. se dlouho snažil o zvrácení tohoto aktu, např. i tím, že podpořil svolání koncilu do Pisy (1409). Když pak r. 1410 Ruprecht Falcký zemřel, Václav IV. už o návrat na římský trůn neusiloval. Zvoleni tak byli postupně jeho příbuzní. Nejprve Václavův bratranec Jošt Lucemburský, který ale zemřel ještě před korunovací (1411), poté jeho bratr Zikmund, kterého nakonec Václav podpořil svým hlasem.

Český král Václav zemřel 16. srpna 1419 v Novém Hradě u Kunratic (dnes Praha) a kvůli neklidné situaci v Praze byl pohřben ve Zbraslavském klášteře vedle svých přemyslovských předků.

Veduta říšského města Norimberka ve Světové kronice Hartmanna Schedela. Václav IV. se narodil na hradě v Norimberce a v kostele sv. Sebalda byl pokřtěn. Bylo to také město, kam častěji přijížděl řešit říšské politické záležitosti, probíhala tu také jednání o ukončení papežského schizmatu.

Majestátní pečeť Václava IV., českého a římského krále. Opis na pečeti říká: Wenceslaus dei gratia Romanorum rex semper Augustus et Bohemiae rex. Přestože byl Václav IV. r. 1400 z římského trůnu sesazen, pečeť používal i v několika následujících letech.

Václav IV. a Zikmund Lucemburský byli polorodí bratři. Jejich otcem byl Karel IV., matkou Václava Anna Svídnická, matkou Zikmunda Alžběta Pomořanská. Věkově je dělilo pouhých sedm let, jejich životní a politické kariéry však byly diametrálně odlišné.